

Bra språk och maktspråk

Alla kan engelska, på gott och ont

*Al Burke
Sea Otter Productions*

Svensken är i min erfarenhet en språkitresserad varelse med goda kunskaper i engelska. Detta är ofta en stor tillgång vid översättningar till engelska då uppdragsgivaren och andra intresserade kan upptäcka fel med granskningen, bidra med speciella facktermer som de känner till, föreslå alternativa begrepp och formuleringar m.m.

Men det finns en avigsida, nämligen att många tycks känna sig kallade och berättigade att ändra i färdiga texter utan att samråda med eller ens informera översättaren— till och med när det uttryckligen har lovats att så inte skulle ske. Det är ett märkligt beteende, tycker jag, då svensken normalt även är en hänsynsfull varelse som respekterar andras insatser och kompetenser. Men det tycks vara någonting speciellt med språk som frestar många att överge den vanliga svenska hänsynen.

Vad det kan bero på vet jag inte, men det finns nog flera olika motiv. I vissa fall vill man kanske visa upp sina språkliga färdigheter, i andra fall vill man kanske visa vem det är som bestämmer— ett slags revirpinkande. I vilket fall som helst brukar resultatet vara sämre än originalet, och aldrig bättre.

Förutom det obehag som är förenat med denna sorts godtyckliga behandling, kan det ha skadliga konsekvenser för översättaren eftersom denna får ta ansvaret för det hela, inklusive alla "förbättringar" som gjorts av diverse anonyma personer. Om en kunnig läsare får syn på mindre begåvade inslag i en publicerad text kan det lätt ge upphov till ett dåligt rykte inom en organisation eller en bredare krets.

Det hör till saken att frilansare, som översättare brukar vara, till stor del lever på sitt rykte. Detta är ett ömtåligt ting— en omständighet som fastanställda löntagare tycks ha svårt att förstå. Många gånger krävs det bara ett ord eller en flyktig kommentar för att man skall bli stämplad som oduglig; och då blir det förstås inte de anonyma förbättrarna som drabbas, utan översättaren.

För det mesta handlar det om tämligen små detaljer. Det händer att man t.o.m. "rättar till" prepositioner och kommatering, som är bland det knepigaste att bemästra i vilket språk som helst. Möjligen resonerar vederbörande att det inte föreligger någon större risk att leka med sådana "oväsentligheter".

I så fall finns det minst två svar. Det första är att, om det nu faktiskt handlar om små saker, kunde man väl låta bli— särskilt om man beaktar det rimliga antagandet att den anlitade översättaren besitter kompetens inom detta område.

Det andra, viktigare svaret är att ett språk huvudsakligen består av små detaljer, och skillnaden mellan ett bra eller ett dåligt språkbruk ofta avgörs av små variationer. Bland annat gäller det att i möjligaste mån vara konsekvent med stavningen, kommateringen, grammatiken o.s.v.

Att vara konsekvent är särskilt vanskligt med engelskan eftersom det är ett s.k. blandspråk med ett stort ordförråd som ackumulerats från flera olika källor. Det rymmer många fler nyanser än svenskan, och därmed ofta fler alternativa sätt att uttrycka samma tanke. Dessutom finns det olika varianter som har utvecklats i England, USA, Australien, Indien m.fl. Som Churchill uttryckte det: "England och USA— två mäktiga nationer som är skilda av ett gemensamt språk."

I Sverige är det brittisk engelska som i vanligt fall skall gälla. Men till och med inom denna variant finns det alternativa skrivregler att välja mellan— en komplikation som de anonyma förbättrarna inte tycks känna till. Det händer till exempel ganska ofta att ändelsen "-ize" (i t.ex. "organize" och "theorize") anonymt blir utbytt mot "-ise" eftersom någon är bekant med den senare formen och tror att den förra enbart hör till amerikanska. Men den som tar besväret att kolla ett brittiskt lexikon— jag brukar anlita två stycken, Oxford och Collins (som anses vara lite modernare)— upptäcker att "-ize" oftast även i brittiska är den föredragna formen.

Eftersom både former är acceptabla blir det ingen katastrof med "-ise", så till vida att man är konsekvent med ens opåkallade redigeringar. Men det vanliga är att bara en del av ändelserna blir "tillrättade", och man slutar med en text som följer två olika praxis. Ibland kan ett återkommande ord stavas på två olika sätt i samma text. Vem vill anlita en så (som det ser ut) slarvig översättare?

En besläktad problematik rör ord som "southwest" och "northeast". Enligt Oxfordlexikonet skall sådana stavas med bindestreck ("south-west"), medan Collins utelämnar bindestreck ("southwest"). Och eftersom amerikanska och andra varianter av engelskan följer samma regel som Collins, brukar jag göra likadant med översättningar av svenska texter.

Annars försöka jag undvika ord och uttryck som enbart är kända eller brukliga i England om det finns ett gångbart alternativ, för att på så sätt göra texten begriplig för folk som har lärt sig andra varianter. Ett exempel är ordet "blueberry" i stället för "bilberry" som är den vanliga brittiska motsvarigheten till svenskans "blåbär". "Bilberry" är okänt för de flesta i USA och annorstädes utanför England, medan "blueberry" är begriplig för de flesta engelsmännen och förekommer allt oftare i vardagsspråket.

Dessa är några exempel på de sorters små detaljer som kan ställa till problem när svenska granskare "rättar till" texter på engelska utan att samråda med översättaren.

Ibland kan det handla om lite grövre ingrepp, som t.ex. med följande mening: "The highest massifs on the Swedish side consist of hard gneisses and amphibolites of the Seve Nappe, one of the nappe units from which the mountain chain has been built up."

Denna översättning har någon anonym förbättrare ändrat till att lyda "...one of the nappe units which the mountain chain is built up of". Denna omformulering är inte direkt fel, men den bryter mot en stilregel som föreskriver att meningar och bisatser helst inte skall avsluta med prepositioner ("of" i detta fall). Det är dålig stil, alltså. Men att avsluta med en preposition är vanligt i svenskan, och vederbörande har tydligen bestämt att den stilen skulle gälla i detta fall.

Det är inte något isolerat fall: Att förvandla engelska till svengelska är en typ av "förbättring" som förekommer ganska ofta.

Ett annat exempel gäller följande mening som skulle översättas: "För att skapa ett fylogenetiskt träd krävs kunskap om organismernas utseende och/eller en stor mängd genetisk information."

Då ordet "utseende" i sammanhanget kunde översättas på flera olika sätt bad jag författaren om precisering. Men det visade sig att denne (som påfallande ofta är fallet) inte heller visste vad han egentligen vill säga med detta ord. Efter en diskussion om flera alternativa tolkningar kom vi fram till att "anatomical features" passade bäst, och följande översättning fastslogs: "Constructing a phylogenetic tree requires knowledge of the anatomical features and/or a great deal of genetic information."

Men när den till slut hamnade på en stor skylt i en viktig utställning hade texten ändrats till: "Constructing a phylogenetic tree requires knowledge of morphological and anatomical features and/or a great deal of genetic information."

Alltså, någon hade i sista stund slängt in begreppet "morphological" för att tillfredsställa sitt behov, vad det nu kunde ha varit för någonting. Det var ett olyckligt påhitt, dels för att det bröt mot uppdragsgivarens instruktioner till mig att anpassa utställningens texter till en allmän publik, dels för att det blandade ihop två olika abstraktionsnivåer.

Jag är tämligen säker på att, om man skulle fråga ett antal slumpmässigt utvalda besökare om betydelsen av ordet "morphological", skulle de flesta ha svårt att svara och de övriga skulle lämna flera olika tolkningar. Detta gäller även svenska besökare, som nog förklarar varför ordet "morfologiska" inte finns med i den svenska texten.

Det andra problemet är att "anatomical features" kunde betraktas som en underkategori av "morphology", varför effekten av detta ingrepp är att blanda ihop två olika abstraktionsnivåer— som t.ex. i formuleringen "Jag tycker om hundar och taxar." (Denna sorts sammanblandning förekommer så ofta i de svenska texter som jag har fått i uppdrag att översätta att jag har känt mig nödgad att fråga mina läromästare i det svenska språket om den är acceptabel. Svaret blev att, nej, även i svenskan skall logikens regler gälla.)

Hur som helst står det tydligt på en annan, närliggande skylt att det är jag som är ansvarig för olyckan.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att de anonyma förbättrarna har en tendens att underskatta mina kunskaper i engelskan och överskatta de egna. Det förstnämnda problemet kunde lätt lösas genom att fråga mig om suspekta formuleringar i stället för att köra över mig. Då skulle de upptäcka att det brukar finnas goda skäl att skriva som jag gör.

Att lösa det andra problemet krävs bara en smula ödmjukhet och återhållsamhet inför de svarigheter som engelskan erbjuder. Om detta skrev språkexperten Catharina Grünbaum i Dagens Nyheter den 18 maj 2004:

“Att engelska blivit forskningens *lingua franca* är naturligtvis av omätlig praktisk betydelse. Problemet med denna ‘internationella’ engelska är emellertid att den ofta håller så låg standard (‘bad English’ är ett begrepp) Svenskar vägrar nämligen att låta proffs ta hand om språket. Svenskar ‘can English’. Så i stället för att skriva precist och uttrycksfullt på modersmålet och låta en god översättare vidarebefordra precisionen och uttrycksfullheten knagglar de sig fram med hjälp av standardformuleringar

blandade med hemsnickrade ord-för-ord-överföringar från svenska. Engelskspråkiga brukar illvilligt rapportera grammatikfel och grodor som aningslöst produceras.”

Eller som en känd svensk forskare en gång förklarade för mig: “Vetenskapens internationella språk är dålig engelska.”

Detta har särskild resonans för mig, eftersom större delen av mina uppdrag handlar om att förmedla tekniska och vetenskapliga texter på lättbegriplig engelska.

Det är som sagt en gåta varför det så ofta händer att svenska granskare tar sig friheten att peta i mina översättningar utan någon som helst diskussion. Annars har jag uppfattat infödningarna i allmänhet som mycket artiga och vänliga.

Det kan ju hända att engelskspråkiga bekanta, sambor o.s.v. väcker misstankar genom att lämna synpunkter på olika formuleringar. I så fall har de kanske rätt, men då gäller det att vara medveten om att det brukar finnas fler än ett sätt att uttrycka sig. Frågan är om det ena sättet är bättre än det andra, och den frågan bör som sagt ställas till den ansvariga översättaren.

I många fall handlar det tydligen om ett slags maktutövning. En uppdragsgivare en gång förklarade för mig att jag måste böja mig för vissa granskares okunskaper därför att dessa var viktiga professorer som hade läst en massa engelska texter i vetenskapliga tidskrifter och därför kunde antas veta bättre än jag hur språket skall utformas—till och med när det gäller sådana detaljer som prepositioner, kommatering o.s.v. Men om man vill lära sig bra engelska, så är det dess värre inte till vetenskapliga tidskrifter som man i första hand skall vända sig. Sedan råkar det vara så att den svensk, må den vara professor eller putsare, som kan mer om engelskan än jag har inte hunnit uppenbara sig. Det vore ju konstigt annars.

Naturligtvis påstår jag inte att jag är ofelbar. Alla har bra och dåliga dagar, och en text kan innehålla många tusentals eller hundratusentals detaljer. Klart att det blir fel ibland. Just därför är det som tidigare sagt till stor hjälp att så många svenskar har goda kunskaper i engelskan; och jag, som förmodligen de flesta översättare, är alltid beredd att diskutera och förklara. Men av ovannämnda skäl är det riskabelt, och dessutom ohyfsat, att på egen hand ändra i en färdig översättning. Resultat blir oftast sämre eller direkt felaktigt.

Som Catharina Grünbaum har noterat, "att skriva precist och uttrycksfullt på modersmålet" är den allra viktigaste insatsen som man kan göra för att bidra till en bra översättning.

Al Burke
September 2007

Forts...

Subject: SV: "Bra språk och maktspråk"
Date: 21 Sep 2007
From: [Avdelningschef]
To: Al Burke <editor@nnn.se>

Hej, Al!

Bra att du sätter detta på pränt. Dokumentet känns mycket välformulerat och jag sprider det gärna till kollegor som jag vet har kontakt med dig.

Jag tycker att du har helt rätt och det känns som en självklarhet att återkoppla de ändringar som man som beställare vill göra.

Att omge sig med ett bra kontaktnät är oerhört viktigt i de flesta yrkesroller och dessa kontakter, konsulter mm måste man vara rädd om.

Jag tycker förövrigt att det fungerat mycket bra när du markerar facktermer som du känner dig osäker på och då blir granskningen ofta ganska enkel.

Trevlig helg!
[Avdelningschef]

Från: "Magnus"
Skickat: 24 september 2007
Till: [Avdelningschef]
Ämne: Översättningsfrågor

Hej!

Eftersom översättaren Al Burke kommenterat en av mina ändringar i texterna till Jordens Berg i sitt brev, vill jag också göra en kommentar i ärendet, som du kan vidarebefordra till honom om du så tycker.

För det första så var det ju min text från början, både den ursprungliga svenska texten och den engelska översättning jag gjorde och lät [en engelskspråkig kollega] på vår enhet granska. Sedan gjorde Al Burke en rad ändringar i den engelska texten, vilka jag fick skicka till mig mitt i semestern. En del av dessa ändringar var säkert till det bättre, men i flera fall hade han gett sig på den geologiska terminologin och förvrängt denna genom att hitta på diverse hemkörda uttryck, så att resultatet blev felaktigt eller obegripligt. Ett exempel i texten om Hawaii är när "Pacific Plate" (Stilla havs-plattan på svenska) ändrades till "Pacific Ocean's central plateau". Ett annat exempel är just det citerade avsnittet om svenska fjällen, där "Seve Nappe, one of the nappe units..." bytts ut mot "Sven Nappe, one of the rock layers...". Att Seve blivit Sven kanske berodde på den automatiska stavningskontrollen som tyckte att Sven var ett bättre namn än Seve, även på ett skollkomplex i svenska fjällen. Men "rock layer" (bergartslager) är inte samma sak som "nappe unit" (skollenhet), som ju är en geologisk term med speciell innebörd. Likaså använder man ju på engelska ordet "thrust" för dessa skollors rörelse ("thrust sheet" är ju också en synonym till "nappe" på engelska), inte "shifted" som Al Burke ändrat till längre ned i samma stycke.

När jag fick texten med Al Burkes ändringar via e-post var jag som sagt hemma på semester, och hade inte tillgång till min svenska originaltext eller ursprungliga översättning. Jag fick därför lägga flera timmar på att försöka rekonstruera mina tidigare formuleringar, där Al Burke förvanskat textens innehåll. Den formulering som Al Burke anmärker på kändes för mig inte heller helt bra, men kl 11 på kvällen tröt orken och fantasin och jag lät den vara så. Hade jag behållit Al Burkes formulering "...from which the mountain chain has been built up" i stället för "...mountain chain is built up of" hade, åtminstone i mina öron, tempuset blivit fel: man hade fått intrycket att Seve-skollan var något som bara fanns tidigare och som då bidrog till att bygga upp fjällkedjan, inte att det är en av de nu existerande skollenheterna som fjällkedjan består av.

I valet mellan en engelsk text med ett korrekt sakinnehåll men en och annan språklig tveksamhet och "svenglicism", och en text som visserligen är språklig korrekt men ändå till stor del obegriplig, eftersom översättaren inte använt korrekta fackuttryck eller fått dessa om bakfoten, föredrar jag det förra alternativet. Visserligen kan det ju ibland vara nödvändigt och bra att utlämna en del av fackspråket i en populärvetenskaplig text som detta handlar om, och använda mer vardagliga ord, men då måste det ske på ett genomtänkt och medvetet sätt. Att bara ändra lite hur som helst till sin egen hemkörda terminologi ökar knappast läsbarheten. Eftersom jag med mitt namn står som ansvarig för de geologiska texterna till utställningen "Jordens Berg" (jag är alltså inte någon "anonym förbättrare" som Al Burke tycks tro) så är jag ju angelägen om att innehållet både i den svenska och den engelska versionen är korrekt och begripligt. Jag lade därför ner åtskillig möda på att gå igenom och ibland ändra på Al Burkes ändringar av min ursprungliga text, så att jag med gott samvete skulle kunna stå med mitt namn under den slutgiltiga versionen i utställningen.

Bästa Hälsningar
"Magnus"

Subject: Kommentarer
Date: 25 Sept. 2007
From: Al Burke <editor@nnn.se>
To: [Avdelningschef]

Hej!

Tack för synpunkterna från din kollega som jag härnedan hänvisar till med det påhittade namnet Magnus, i fall du vill sprida mina kommentarer vidare utan att röja skribentens identitet. Dennes synpunkter är nyttiga, anser jag, främst för att de så tydligt illustrerar den problematik som jag försökte lyfta fram och dessutom bekräftar min analys.

Om jag förstår Magnus rätt, så menar han att:

- Det är han som har bestämmelserätt över den engelska texten.
- Åtminstone i det här fallet är hans kunskaper i engelska överlägsna översättarens.
- Han är därmed i sin fulla rätt att ändra en färdig översättning utan att samråda med eller informera översättaren.

- Han får göra detta om han t.ex. "fått intrycket" att någonting är fel, utan något som helst försök att ta reda på huruvida det intrycket är korrekt uppfattat.
- Han får fatta och sprida nedsättande omdömen om översättarens arbete-- "förvrängt [och] förvanskat textens innehåll... inte använt korrekta fackuttryck eller fått dessa om bakfoten... [ej] genomtänkt och medvetet... [ej] korrekt och begripligt" o.s.v.-- utan att denna fått någon som helst möjlighet att förklara sig (fast man kanske i stället bör skriva "försvara sig" då det finns ett så starkt inslag av aggressivitet i Magnus synpunkter).

Ett tydligare uttryck för den sortens maktspråk och dess innebörd för såväl översättningen som översättaren, som jag hänvisade till i min lilla skrift om dessa frågor, vore svårt att uppdiakta.

Jag har ju redan förklarat det problematiska med allt detta i denna skrift, som du har betecknat som "mycket välformulerat". Därför känns det onödigt att upprepa samma resonemang med andra ord. Det enda jag kan föreslå är att Magnus läser om texten och anstränga sig att betrakta problematiken utifrån översättarens perspektiv.

I så fall skulle han rimligen komma till insikten att hans sätt att bemöta min analys i själva verket bekräftar den. Så är det med t.ex. hans försök att motivera den enda ändringen i den *färdiga* översättning som han tar upp, denna som resulterade i formuleringen "... the mountain chain is built up of".

Denna ändring förklarar han med att "åtminstone i mina öron, hade tempuset blivit fel". Det går ju att diskutera, precis som med vilken annan fråga som helst. Om det hade blivit någon diskussion hade jag bl.a. kunnat förklara för honom att "intrycket att Seve-skollan var något som bara fanns tidigare" var fel. Hela meningen i den korrekta översättningen lyder ju: "The highest massifs on the Swedish side, such as Kebnekaise, Sarek, Sylarna and Åreskutan, consist of hard gneisses and amphibolites of the Seve Nappe, one of the rock layers from which the mountain chain has been built up."

Verbet "consist of" tydligt anger att alla dessa "hard gneisses and amphibolites of the Seve Nappe" existerar i nutiden. I sammanhanget innefattar verbet "has been" nutiden, och dessutom tyder på en process som ägt rum över en längre tid. Rent språkligt säger "is" ingenting om det förflutna, fast läsaren nog av sammanhanget fattar tidsperspektivet.

Men "has been" är det bättre alternativet, och i alla fall behöver man inte flytta prepositionen "of" bara för att man ändrar verbets tempus. Det enda man åstadkom med denna ändring var att förvandla bra engelska till dålig engelska. (Kombinationen "up of" vid meningens slut är särskilt oelegant.) Men inget av detta fick ju diskuteras.

Magnus garderar sig mot eventuella felaktigheter med förklaringen att han var på semester samt att det var sent på kvällen och han var trött när omskrivningen gjordes. Det är tråkigt att hans semester stördes och att han var trött när det begav sig; men det var knappast översättarens fel eller ansvar. I detta fall levererades första utkastet väl inom ramen för den avtalade tidsgränsen, med gott om tid för att diskutera eventuella ändringar. Att man känner sig trött och distraherad knappast utgör någon rimlig ursäkt för att peta i en färdig översättning. Tvärtom är det ännu en anledning att låta bli.

Sedan finns det några andra aspekter av Magnus synpunkter som nog bör kommenteras.

Det är till exempel lite märkligt att, innan Magnus försöker motivera ovannämnd ändring, inleder han med ett längre stycke om bl.a. Stilla havs-plattan, Seve Nappe, bergartslager, m.m. I dessa fall påstår han att jag "gett sig på den geologiska

terminologin och förvrängt denna genom att hitta på diverse hemkörda uttryck, så att resultatet blev felaktigt eller obegripligt".

Så är det naturligtvis inte. För det första uppfattade jag det inte som min uppgift att skriva som en geolog, utan att formulera en lättbegriplig text för en allmän publik. Även Magnus medger att detta kan vara önskvärt: "Visserligen kan det ju ibland vara nödvändigt och bra att utlämna en del av fackspråket i en populärvetenskaplig text som detta handlar om, och använda mer vardagliga ord...."

Just därför fanns det med i utkastet (tydligt markerat som sådant) en del frågor och förslag som även dessa var tydligt markerade. Nästa steg var ju att diskutera bl.a. dessa punkter; och det blev faktiskt en del diskussioner med min *enda* kontakt under arbetets gång, d.v.s. den anställd hos museet som beställde översättningen. Denna påstod sig vara nöjd med mina vidareförklaringar samt med de ändringar jag gjorde i enlighet med de svar på frågor och förslag som jag fick.

Och det är precis hur det bör gå till. En bra översättning är resultatet av ett gott samarbete, inte av en tävling eller maktprövning. Själv är jag alltid beredd att diskutera och förklara. Den som kan bevisa motsatsen får gärna höra av sig.

Följaktligen, att skriva som Magnus gör-- "Att bara ändra lite hur som helst till sin egen hemkörda terminologi ökar knappast läsbarheten"-- uppfattar jag som en direkt förolämpning (en av flera som han bjuder på). Självklart arbetar jag inte på det viset-- tvärtom.

Jag begriper inte hur man kan konstatera att en översättare har "förvrängt" en text med "diverse hemkörda uttryck" förrän alla frågor och förslag har diskuterats-- särskilt då "en del av dessa ändringar var säkert till det bättre", så som Magnus också medger.

Det är således svårt att tolka detta längre stycke som något annat än ett försök att misstänkliggöra min kompetens inför det misslyckade försöket att motivera ändringen till den *färdiga* översättningen.

För resten brukar det finnas goda skäl för de frågor och förslag som finns med i ett utkast. Det bevisar jag med konkreta exempel gärna på begäran. Det viktigaste att betona är dock att ett utkast blott är ett utkast-- ett medel för att tillsammans kunna komma fram till de bästa möjliga lösningarna. Men för detta krävs det förstås en förmåga och en vilja till samarbete.

Magnus tycks också vara lite sur för att jag hänvisade till honom som en "anonym förbättrare". Men det gjorde jag faktiskt inte. Varken han eller någon annan nämndes med namn, och det borde vara uppenbart att med "de anonyma förbättrare" ville jag hänvisa till personer som varit anonyma *för mig*. I detta fall visste jag inte att någon ändring hade gjorts förrän jag besökte utställningen och råkade se bl.a. ovannämnd förvanskning. Då hade jag ingen aning om vederbörandens identitet. Hur kunde jag det? Magnus har som sagt aldrig behagat ta kontakt med mig.

Det finns mer som kunde kommenteras, men det föregående räcker nog för att bekräfta att problemet finns samt att Magnus sätt att hantera det knappast erbjuder någon lösning. Det bör dock understrykas att hans inställning i min erfarenhet är ganska utbredd, varför det vore fel att peka fingret just åt honom. Egentligen har han gjort en värdefull tjänst genom att på ett så tydligt sätt ge uttryck för ett arbetsklimat med diverse inslag av maktspråk, hybris, aningslöshet, bristande hänsyn och samarbete, prestigetänkande m.m.

Sorgligt nog händer det till exempel att jag ofta tidigare fått samma sorts ogrundade beskyllningar som Magnus kommit med: "... han hade gett sig på den geologiska

terminologin och förvrängt denna genom att hitta på diverse hemkörda uttryck, så att resultatet blev felaktigt eller obegripligt.... [ej skett] på ett genomtänkt och medvetet sätt. Att bara ändra lite hur som helst till sin egen hemkörda terminologi ökar knappast läsbarheten" o.s.v.

I vartenda fall där jag fått möjligheten att bemöta sådana beskyllningar har det visat sig att jag faktiskt inte varit så dum som kritikerna ville göra gällande. Det brukar gå som med Magnus och den olyckligt omplacerade prepositionen. Tyvärr kan det förmodas att sådana möjligheter är begränsade, och att de nedsättande omdömena ibland eller ofta fattas och sprids bakom ryggen på en.

Allt tyder på att det handlar om en djupt rotad inställning som gör att man inte direkt blir populär genom att utmana den. Det ligger till exempel nära till hands att Magnus aldrig framöver kommer att anlita mig som översättare samt att han må känna det lämpligt att råda andra att inte heller göra det. I så fall vore det ett alldeles normalt mänskligt beteende.

Jag klarar mig nog ändå. Men det hela pekar på ett grundläggande problem som bevisligen kan leda till mindre lyckade eller rentav felaktiga översättningar. Det är ett problem som bör kunna gå att lösa eller åtminstone lindra. Men för detta krävs det förstås en stor portion välvilja och öppenhet för dialog.

Med vänlig hälsning,
Al Burke

Subject: SV: Kommentarer
Date: 26 Sep 2007
From: [Avdelningschef]
To: Al Burke <editor@nnn.se>

Tack Al för ditt uttömmande svar. Det var med viss tvekan som jag skickade över ["Magnus"] mail till dig, men jag gjorde det till slut...

Jag delar helt din syn på det hela.

["Magnus"] jobbar inte åt mig utan på en helt annan avdelning och, som du skriver, så kommer han nog inte att anlita dig framöver, vilket nog är lika bra. Men det kommer vi från vår sida att göra. Ta inte hans plumpa påhopp personligt!

Jag ser fram emot ett fortsatt gott samarbete med dig, Al.

Med vänlig hälsning
[Avdelningschef]